

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи

С.Б. Жильцов
“ 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИКО-ПОБУТОВИЙ ТАНЕЦЬ

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020202 «Хореографія»

Спеціалізація

«Сучасна хореографія».

Інститут мистецтв

2016-2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А. О. Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № 2663
[Підпис] (прізвище, ім'я, по батьку)
« 20 16 р.

[Підпис]

Робоча програма «Історико-побутовий танець» для студентів 3 курсу, галузь знань 0202 «Мистецтво», за напрямом підготовки 6.020202 «Хореографія», спеціальністю «Сучасна хореографія».

Розробник: Ветринська А.В., викладач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) Хореографії

Протокол від. “27” вересня 20 16 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) Хореографії

Медвідь Т.А.
(підпис)

© _____, 2016 року

©Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
3. Програма	7
4. Навчально-методична карта дисципліни	10
5. Карта самостійної роботи студента.....	10
6. Система поточного і підсумкового контролю знань	11
7. Методи навчання	14
8. Методичне забезпечення курсу	14
9. Питання до контрольної роботи	14
Рекомендована література.....	16

Пояснювальна записка.

У процесі опанування студентами-хореографами класичного та бального танців важливу роль відіграє вивчення їх походження та історичного розвитку. Ці питання різнобічно розкриваються у дисципліні «Історико-побутовий танець», адже вона висвітлює увесь шлях розвитку хореографії від примітивних початкових танцювальних форм доби Середньовіччя, до формування прототипів сучасних танців. У рамках курсу історико-побутового танцю окремо вивчається історія виникнення кожного з танців, їх технічні та музичні особливості, а також проводиться зіставлення сучасних форм з історичними відповідниками.

Метою курсу є різнобічна підготовка викладачів-хореографів, розширення бази вивчених танців, опанування лексики середньовічних танців та танців доби Відродження, вивчення манер поведінки та набуття знань щодо правил танцювального етикету у різних історичних епохах.

Головним завданням курсу є повторення попередньо засвоєного матеріалу з курсу «Історико-побутовий танець». Розширення переліку відомих танців. Вивчення нових рухів та вдосконалення техніки виконання. Оволодіння педагогічними навичками і вміннями керівника танцювального колективу.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- теоретично-практичний матеріал з теорії та методики виконання історико-побутового танцю;
- техніку виконання історико-побутових танців різних вивчених країн та історичних епох;
- манери та етикет у виконанні історико-побутових танців різних вивчених країн та історичних епох;
- хореографічну лексику історико-побутових танців різних вивчених країн та історичних епох.

уміти:

- самостійно аналізувати техніку виконання історико-побутового танцю;
- вільно володіти теоретичним матеріалом та застосовувати його на практиці;
 - виявляти особливості стилю та манери виконання історико-побутових танців різних вивчених країн та історичних епох.

Структура програми навчальної дисципліни «Історико-побутовий танець»

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Курс:	Напрямок підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити.</i></p> <p>Змістові модулі: <i>1 модуль.</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 год.</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 0202 «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020202 «Хореографія».</p> <p>Спеціалізація: «Сучасна хореографія».</p> <p>Освітній рівень: перший «бакалаврський».</p>	<p><i>Нормативна</i></p> <p>Рік підготовки: <i>3.</i></p> <p>Семестр: <i>6.</i></p> <p><i>Аудиторні заняття:</i> <i>28 годин,</i> з них: <i>Лекції:</i> <i>4 год.</i> <i>Лабораторні:</i> <i>24 год.</i></p> <p><i>Самостійна робота:</i> <i>40 год.</i></p> <p>Модульний контроль: <i>4 год.</i></p> <p><i>Вид контролю:–</i></p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

№	Тема	Семестр	Кількість годин					Мод. контроль
			Всього	Аудиторні	Лекційні	Лабораторні	Самостійні	
І. Змістовний модуль. Вивчення побутових танців епохи Ренесансу та Просвітництва.								
1	Характеристика та основні риси історико-побутових танців періоду Відродження. Реверанс XV- XVI ст.: теорія та методика виконання.	6	72	28	2	8	10	4
2	Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.				2	8	10	
3	Методика та теорія виконання історико-побутових танців доби Просвітництва.				8	20		
ВСЬОГО			72	28	4	24	40	4

3. Програма

I. Змістовний модуль.

Вивчення побутових танців епохи Ренесансу та Просвітництва.

Тема № 1: Характеристика та основні риси історико-побутових танців періоду Відродження. Реверанс XV- XVI ст.: теорія та методика виконання.

1. Лекційний модуль.

Тема: Танцювальна культура епохи Ренесансу.

План:

1. Характеристика танцювальної культури епохи Відродження.
2. Основний танець бальної хореографії XV-XVI ст.
3. Придворний етикет XVI ст.
4. Постановка корпусу, основні положення рук, позиції рук, характерні для хореографії XV-XVI ст.
5. Трактати Доменіко да Пьяченца, Гульєльмо Ембрео, Туано Арбо, Чезарі Негрі.
6. Вид костюму та його вплив на стиль виконання.
7. Уклін та реверанси XV – XVI ст.
8. Відмінні особливості чоловічого та жіночого укліну.
9. Характеристика танцю «Павана».
10. Характеристика танцю «Вольта».
11. Характеристика танцю «Куранта».

2. Лабораторний модуль.

План:

1. Постановка корпусу та позиції притаманні епосі Відродження.
2. Вивчення парного танцю «Вольта».
3. Вивчення історико-побутового танцю «Павана».
4. Основні рухи танцю «Куранта».
5. Реверанси та уклін XV – XVI ст.

6. Уклін кавалера.
7. Реверанс дами.
8. Навчальна композиція «Поклон XVI ст.».

3. Модуль самостійної роботи.

Записати в зошит для самостійних робіт вивчені комбінації. Самостійно відпрацювати технічні особливості.

Тема № 2: Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.

1. Лекційний модуль.

Тема: Хореографи та балетмейстери доби Просвітництва.

План:

1. Характеристика побутових танців XVIII ст.
2. Жан Жорж Новерр: його внесок в історію хореографії.
3. «Листи про танець і балет».
4. Хореографи епохи Просвітництва.
5. Історико-побутові танці XVIII ст.
6. Система запису танцю (Рауль, Фельє, Дезе, Рамо).

2. Лабораторний модуль.

План:

1. Технічні особливості виконання реверансів дами.
2. Технічні особливості поклону кавалера.
3. Вивчення комбінації танцю «Павана».
4. Вивчення комбінації танцю «Вольта».

3. Модуль самостійної роботи.

Написати конспект в зошит для самостійних робіт на тему: «Відомі хореографи доби Просвітництва».

Тема № 3: Методика та теорія виконання історико-побутових танців доби Просвітництва.

1. Лабораторний модуль.

План:

1. Положення корпусу, плечей, голови.
2. Вишуканий та граційний танець XVII ст. – Менует.
3. Іспанський танець Сарабанда.
4. Методика виконання Pasdezephire.
5. Методика виконання Pasjete.
6. Методика виконання Pasassamble.
7. Поклони та реверанси XVII ст.
8. Поклони та реверанси XVIII ст.
5. Методика виконання Гавоту.
 - а) поклони;
 - б) легкі кроки з зупинкою в різних позиціях;
 - в) pasdezephir;
 - г) pasdebourrée з просуванням вперед;
 - д) різноманітні положення рук соло та в парі.
6. Методика виконання Контрдансу.

2. Модуль самостійної роботи.

Записати методику виконання вивчених рухів та танців у зошит для самостійних робіт. Відпрацювати техніку виконання вивчених композицій.

Форма контролю: Практичний показ студентами вивчених комбінацій.

Перевірка конспектів.

4. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 72 год., лекції – 4 год., лабораторні заняття – 24 год.,
самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I (6 семестр)		
Назва модуля	Вивчення побутових танців та характеристики періоду Ренесансу.		
Кількість балів за модуль	149 балів		
Теми лекцій	Характеристика та основні риси історико-побутових танців періоду Відродження.Реверанс XV- XVI ст.: теорія та методика виконання. <i>(відвідування – 1 бал) Всього-1 бал</i>	Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст. <i>(відвідування – 1 бал) Всього-1 бал</i>	
Теми лабораторних занять	Характеристика та основні риси історико-побутових танців періоду Відродження. Реверанс XV- XVI ст.: теорія та методика виконання. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього-44 бали</i>	Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього-44 бали</i>	Методика та теорія виконання історико-побутових танців доби Просвітництва. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього-44 бали</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)		

5. Карта самостійної роботи студента.

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Характеристика та основні риси історико-побутових танців періоду Відродження.Реверанс XV- XVI ст.: теорія та методика виконання.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Методика та теорія виконання історико-побутових танців доби Просвітництва.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
<i>Разом:40 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>	

6. Система поточного і підсумкового контролю знань.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Історико-побутового танцю» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

І змістовий модуль

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекційних занять	1	2	2
2	Відвідування лабораторних занять	1	12	12
3	Робота на лабораторних заняттях	10	12	120
4	Модульна контрольна робота	25	1	25
5	Самостійна робота	5	3	15
6	Всього без підсумкового контролю			174

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

**Розподіл балів, які отримують студенти
6 сем.**

Поточне тестування та самостійна робота				Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта
Змістовий модуль № 1.				
Т1	Т2	Т3	МКР	174
50	50	49	25	

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Методи навчання.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

- Складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- Підготовка доповідей з теми модуля;
- Розробка тестових завдань з теми модуля;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

8. Методичне забезпечення курсу.

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

9. Питання до контрольної роботи.

1. Основні позиції рук та ніг.
2. Поклони та реверанси.
3. Поклони та реверанси XVII ст..
4. Технічні особливості епохи Середньовіччя.
5. Описати композицію «Павани».
6. Описати композицію «Куранти».
7. Хореографічна культура та її функції.
8. Система хореографічної культури.
9. Виникнення історико-побутового танцю.
10. Генезис танцю на вибір епохи Відродження.
11. Менует як основа викладання бального танцю.
12. Технічні особливості притаманні епосі Ренесансу.
13. Позиції рук в історико-побутовому та в інших видах танців: спільні та відмінні риси.
14. Принцип виконання paschassé № 1, 2.
15. Принцип виконання paschassé № 3.
16. Описати хореографічну композицію Менуету.
17. Описати хореографічну композицію Швидкого Менуету.
18. Історико-побутовий танець як частина світової хореографічної культури.
19. Вплив історико-побутового танцю на розвиток класичного танцю.
20. Вплив історико-побутового танцю на розвиток народно-сценічного танцю.
21. Загальна характеристика танцювальної культури епохи Відродження.
22. Періодизація та ідейна основа доби відродження.
23. Походження і характеристика західноєвропейських історико-побутових танців.
24. Поклони та реверанси, їх характеристика.

25. Характеристика танцю Менует.
26. Характеристика танцю Гавот.
27. Характеристика танцю Жига.
28. Характеристика танцю Ригодон.
29. Характеристика танцю швидкий Менует.
30. Характеристика танцю Куранта.
31. Особливості костюма епохи Відродження.
32. Особливості костюма епохи Просвітництва.
33. Історико-побутовий танець в балетах класичного наслідування.

Рекомендована література.

1. Васильева–Рождественская М.В. Историко-бытовой танец: учеб. Пособие для вузов / М.В. Васильева–Рождественская. – М.: Искусство, 2002. – 389 с.
2. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца / В.М. Пасютинская. – М.: Искусство, 2007. – 80 с.

Допоміжна література:

1. Основы подготовки специалистов-хореографов. Хореографическая педагогика. – СПб. : СПбГУП, 2006.
2. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века / В.М. Красовская. – М.: Просвещение, 2005. – 454 с.
3. Воронина И.А. Историко-бытовой танец / И.А. Воронина. – М.: Искусство, 2007. – 128 с.
4. Лотман Ю.М. Беседы о русской культуре: Быт и традиции русского дворянства (XVIII–XIX вв.). – 2-е изд., доп. / Ю.М. Лотман. – СПб.: Искусство-СПб, 2005. – 412 с.
5. Комиссаржевский Ф.Ф. История костюма: учебник для вузов / Ф.Ф. Комиссаржевский. – Минск: Современная литература, 2007. – 494 с.
6. Бахрушин Ю. В. История русского балета / Ю.В. Бахрушин. – М.: Просвещение, 2004. – 279 с. Современный бальный танец: пос. для студентов институтов культуры, учащихся культ.-просвет, училищ и руководителей коллективов бального танца / [под ред. В. М. Стриганова и В. И. Уральской]. - М.: Просвещение, 1977. - 431.
7. Есаулов И.Г. Хореодраматургия. Искусство балетмейстера: учебник для вузов / И.Г. Есаулов. – Ижевск: Изд-ийдом «Удмурдский университет», 2003. – 320 с.
8. Захаров Р.В. Сочинение танца: Страницы педагогического опыта:

- учебник для вузов / Р.В. Захаров. – М.: Искусство, 2005. – 250 с.
9. Ивановский Н.П. Бальный танец XVI–XIX веков / Н.П. Ивановский. – Калининград: Янтарный сказ, 2004. – 208 с.
 10. Марченко Н.А. Приметы милой старины: Нравы и быт пушкинской эпохи / Н.А. Марченко. – М.: Изограф: ЭКСМО-Пресс, 2001. – 366 с.
 11. Музыка в театрализованном представлении: Программа для студентов-режиссеров факультета культуроведения / Сост. В.М. Лезон, Л.В. Зотова. – М.: Изд-во МГУК, 2008. – 36 с.
 12. Рославлева Н.И. Английский балет / Н.А. Рославлева. Государственное музыкальное издательство. – М.: 1989. – 165 с.
 13. Театр / Авт. текста М. Елькина, Э. Ялымова. – М.: ОЛМА-Пресс Гранд, 2004. – 223 с.
 14. Словарь по мировой художественной культуре / гл. ред. А.П. Садохин. – М.: Академия, 2006. – 402 с.